

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 591

van **MAURITS VANDE REYDE**

datum: 5 juni 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften - Ondersteuning

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften moeten zo veel mogelijk in het gewone onderwijs terechtkunnen. Ondanks de inspanningen van leerlingen, ouders en leerkrachten is dat niet altijd even gemakkelijk. Vaak zijn er structurele aanpassingen, een aangepast curriculum of een directe zorgaanwezigheid voor nodig.

Op dit moment kunnen leerlingen, ouders en scholen rekenen op ondersteuning wanneer de basiszorg en de verhoogde zorg niet meer volstaan. Het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) wordt daarbij ingeschakeld en kan een (gemotiveerd) verslag opstellen dat ondersteuning of expertise vanuit het buitengewoon onderwijs mogelijk maakt. Een verslag kan vanuit een handelsgericht diagnostisch traject de leerling recht geven op een individueel aangepast curriculum; een gemotiveerd verslag geeft de leerling het recht om het gemeenschappelijk curriculum te blijven volgen maar met de hulp van een ondersteuningsnetwerk. Dat (gemotiveerd) verslag moet de specifieke deskundigheid omschrijven volgens de types geldend in het buitengewoon onderwijs.

De leerlingen die hier momenteel op kunnen rekenen zijn kinderen met een licht verstandelijke beperking en leerstoornis (type basisaanbod), verstandelijke beperking (type 2), emotionele of gedragsstoornis (type 3), motorische beperking (type 4), visuele beperking (type 6), auditieve beperking en spraak- of taalontwikkelingsstoornis (type 7) en autismespectrumstoornis (type 9).

1. Hoeveel verslagen en gemotiveerde verslagen werden door de CLB's opgesteld over de periode 2014 tot 2019? Graag de exacte cijfers per jaar, opgedeeld per leerlingtype en per CLB volgens inrichter (GO!, vrij, provinciaal en gemeentelijk).
 - a) Hoeveel van deze ondersteuningsaanvragen werden goedgekeurd? Graag de exacte cijfers per jaar, opgedeeld per leerlingtype en per CLB volgens inrichter.
 - b) Hoe werd voorzien in ondersteuning? Graag een overzicht sinds 2017-2018 volgens ondersteuning voor de leerling, voor de leerkracht en voor het schoolteam.
2. Scholen kunnen financiering aanvragen voor speciale onderwijsleermiddelen, bedoeld voor leerlingen met een functiebeperking. Voorbeelden van deze onderwijsleermiddelen zijn aangepaste handboeken, technische apparatuur maar ook uren ondersteuning door doventolken.

Kan de minister een overzicht geven van de middelen die de afgelopen schooljaren werden toegekend aan leerlingen in het basis- en secundair onderwijs? Is er ook een overzicht van welke speciale onderwijsmiddelen precies werden ingezet?

3. Hoe evalueert de minister de trend in het aantal leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 591 van 5 juni 2020

van **MAURITS VANDE REYDE**

1. Het overzicht met het aantal verslagen en gemotiveerde verslagen opgemaakt door CLB's vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in bijlage. De gegevens hebben betrekking op de voorbije vier schooljaren en zijn opgedeeld per jaar, per type en per CLB.

De gegevens over de (gemotiveerde) verslagen van CLB's van het schooljaar 2014-2015 in de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) zijn onvoldoende betrouwbaar en werden niet opgenomen.

De AGODI-databanken werden geraadpleegd op 23/06/2020.

Toelichting bij de bijlage:

- Het eerste tabblad 'Opmaak V' bevat de registraties per CLB met betrekking tot de opmaak van een verslag (eerste verslag voor een leerling of de wijziging van een gemotiveerd verslag naar een verslag).
- Het tweede tabblad 'Wijziging V' bevat de registraties per CLB met betrekking tot de wijziging van verslagen (het gaat dan over de wijziging van het type of de inhoud van een verslag, de verlenging van een verslag of de omzetting van een inschrijvingsverslag naar een verslag).
- Het derde tabblad 'Opmaak GV' bevat de registraties per CLB met betrekking tot de opmaak van gemotiveerde verslagen (eerste gemotiveerd verslag of de wijziging van een (inschrijvings)verslag naar een gemotiveerd verslag).
- Het vierde tabblad 'Wijziging GV' bevat de registraties per CLB met betrekking tot de wijziging van gemotiveerde verslagen.
- Het vijfde tabblad 'Totaal per jaar-type' tot slot geeft de totalen weer van het aantal nieuw geregistreerde verslagen en gemotiveerde verslagen en de wijzigingen per jaar en per type.

- a-b) Deze vragen kan ik niet beantwoorden omdat mijn administratie niet over de gegevens beschikt van de concrete ondersteuningsvragen en de invulling van de ondersteuning (leerling-, leerkracht- of teamgericht). Elke leerling die beschikt over een (gemotiveerd) verslag en waarvoor een ondersteuningsnood wordt vastgesteld, heeft recht op ondersteuning. De ondersteuning wordt geboden vanuit de ondersteuningsnetwerken voor leerlingen met een (gemotiveerd) verslag type basisaanbod, 3 en 9 en rechtstreeks door de scholen voor buitengewoon onderwijs voor de leerlingen met een (gemotiveerd) verslag type 2, 4, 6 en 7.
2. Onderstaande tabellen geven een overzicht van het toegekende budget voor speciale onderwijsleermiddelen voor leerlingen in het basis- en secundair onderwijs.

De toegekende speciale onderwijsleermiddelen kunnen onderverdeeld worden in drie grote categorieën:

- Omzettingen van lesmateriaal naar (digitale) braille, grootletterdruk op maat of vergrotende kopieën.
- Hulpmiddelen en technische apparatuur: ergonomisch meubilair (aangepaste tafels en stoelen), FM-apparatuur, schoolsystemen, brailleleesregels, leeslampen, aangepaste toetsenborden en computermuizen...Ook herstellingen

van de toegekende hulpmiddelen en apparatuur komen in aanmerking voor financiering door de cel Speciale Onderwijsleermiddelen.

- Tolkondersteuning voor dove en slechthorende leerlingen, studenten en cursisten. Dit betreft zowel ondersteuning door een tolk Vlaamse Gebarentaal als schrijftolkondersteuning.

Het budget voor de hulpmiddelen en omzettingen wordt weergegeven per schooljaar. Het budget voor tolkondersteuning kan alleen maar weergegeven worden per kalenderjaar.

Tabel 1: Toegekend budget voor speciale onderwijsleermiddelen (hulpmiddelen en omzettingen) voor leerlingen in het basis- en secundair onderwijs per schooljaar

Schooljaar	Basisonderwijs	Secundair onderwijs	Totaal
2015-2016	250.730,27 €	205.524,27 €	456.254,54 €
2016-2017	269.603,17 €	210.639,07 €	480.242,24 €
2017-2018	270.398,72 €	216.039,74 €	486.438,46 €
2018-2019	290.438,86 €	223.323,22 €	513.762,08 €

Bron: AGODI-Databanken geraadpleegd op 23/06/2020.

Tabel 2: Toegekend budget voor tolkondersteuning voor leerlingen in het basis- en secundair onderwijs per kalenderjaar

Kalenderjaar	Basisonderwijs	Secundair onderwijs	Totaal
2016	434 733,03 €	859 296,90 €	1 294 029,92€
2017	461 890,97 €	840 702,49 €	1 302 593,46 €
2018	529 597,59 €	881 478,15 €	1 411 075,74 €
2019	572 014,55 €	878 107,57 €	1 450 122,12 €

Bron: Jaarafsluitingen Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw (CAB) voor Onderwijs.

- Ik stel vast dat het aantal leerlingen waarvoor (gemotiveerde) verslagen worden uitgereikt, toeneemt over de voorbije jaren.
Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger [via deze link](#) kan lezen in de jaarverslagen van de cel Speciale Onderwijsleermiddelen stijgt ook het aantal leerlingen dat gebruik maakt van speciale onderwijsleermiddelen.

Sinds de start van het ondersteuningsmodel (1/9/2017) stel ik een stijging vast van 43% van het aantal leerlingen met ondersteuningsvragen type basisaanbod, 3 en 9. Om hieraan tegemoet te komen, maakte ik bijkomende middelen vrij voor de ondersteuning van leerlingen in het gewoon onderwijs.

Met het Programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2020 wordt de gegarandeerde ondergrens voor de omkadering voor de ondersteuningsnetwerken verhoogd zodat voldoende ondersteuningstijd kan vrijgemaakt voor de toegenomen ondersteuningsvragen.

Voor de ondersteuning van scholen voor het gewoon onderwijs met leerlingen type 2, 4, 6 en 7 trad op 1 september 2019 een nieuw open end omkaderings-mechanisme in werking. De middelen daarvoor worden berekend op basis van het aantal leerlingen in deze scholen met een gemotiveerd verslag, een verslag of inschrijvingsverslag type 2, 4, 6 en 7 op de eerste schooldag van oktober en de eerste schooldag van februari.

Ik bereid momenteel een conceptnota voor die een belangrijke aanzet moet geven voor de ontwikkeling van een nieuw decreet waarin onder andere een definitief ondersteuningsmodel vorm krijgt.

BIJLAGE

[Overzicht opmaak en wijzigingen V en GV](#)